



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی

چکیده مقالات

# کنگره ملی علوم انسانی

(وضعیت امروز، چشم انداز فردا)

زمان:

۲۲-۲۴ اسفند ۱۳۸۵

تهران

سالن همایش های صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

چکیده مقالات :

# کنگره ملی علوم انسانی وضعیت امروز، چشم انداز فردا

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی

۲۲-۲۴ اسفند ۱۳۸۵

تهران

به اهتمام

دبیرخانه شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی



پس از پیروزی انقلاب، گرایش علوم قرآن و حدیث - یکی از پنج گرایش رشته الهیات و معارف اسلامی - در دانشگاه‌ها، موسسات آموزشی، پژوهشی و حوزه‌های علمیه؛ به واسطه نیاز جامعه به علوم و معارف قرآنی و حدیثی، مورد استقبال چشمگیر علاقمندان قرار گرفت. اما متأسفانه، در طول دو دهه گذشته، به واسطه عدم تغییر جدی در برنامه، مواد و متون آموزشی؛ رفته رفته از همراهی با نیازهای جامعه باز مانده و در حال حاضر، ضعف‌ها و کاستی‌های گوناگونی بر آن سایه افکنده، که رفع آن، همفکری و همکاری صاحب نظران را می‌طلبد. در این نوشتار، نخست به صورت کلی به کاستی‌ها و ضعف‌های این گرایش اشاره می‌کنیم و سپس به صورت خاص، کاستی‌ها و ضعف‌های درس تفسیر را مورد بازبینی قرار می‌دهیم. در بخش سوم نیز، متون تفسیری و سرفصل‌های درس تفسیر را به تفکیک مقاطع مورد نقد و بررسی خواهیم داد. پیشنهادات در راستای ارتقای کمی و کیفی درس تفسیر، پایان بخش این گزیده خواهد بود.

کلید واژه‌ها : گرایش علوم قرآن و حدیث / متون تفسیری / آسیب شناسی درس تفسیر / منابع تفسیری / سرفصل‌های درس تفسیر.

**درآمدی بر چالش‌های پیش روی روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی در**

**پاسخگویی به نیازهای تعلیم و تربیت کشور**

سید محسن اصغری نکاح دانشجوی دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشگاه تهران

و فاطمه نصرتی

پاسخگویی به چالش های تعلیم و تربیت کشور، یکی از وظایف خطیر علوم انسانی است. هرچند چالش های آموزشی و تربیتی ماهیتی چند بعدی دارند و نیازمند نگرش و چاره جویی چند بعدی نیز می باشند لیکن، رشته های مختلف علوم انسانی به فراخور حوزه حرفه ایی فعالیت خود، مخاطبان اصلی چالش های خاصی می باشند.

چنین انتظار می رود که حوزه روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی<sup>۱</sup> متولی اصلی پرورش نیروی تخصصی آموزش و خدمات توان بخشی، پژوهش و سیاست گذاری و توسعه و تعلیم و تربیت ویژه باشد.

تحولات صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، چالش های جدیدی را بوجود آورده اند که در حوزه آموزش استثنایی برخی از آنها عبارتند از:

★ گسترش توجه جوامع به پرورش استعداد های خلاق و آموزش افراد سرآمد<sup>۲</sup> و درخواست و انتظار خانواده ها جهت دریافت خدمات آموزشی و مشاوره ایی پرورش هوش و استعداد های خاص کودکان.

★ افزایش عوامل خطر آفرین (ریسک فاکتورها) و زمینه سازها که باعث افزایش دشواری های آموزشی نظیر اختلالات ویژه یادگیری<sup>۳</sup>؛ و ناسازگاری های رفتاری-هیجانی و اجتماعی<sup>۴</sup> گردیده است.

★ توسعه تکنولوژی از یک سو احتمال ابتلای به معلولیت ها را افزایش داده و از سوی دیگر فرصت هایی به منظور پیش گیری از آنها فراهم نموده است که بهره گیری از آن در حیطه روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی مستلزم تامل است.

★ و گسترش دانش و ورود نظریات جدید شناختی، تربیتی و لزوم تخصصی تر شدن و تعمق و تمایز بخش به رشته های آموزش را برجسته نموده است.

پاسخگویی به این چالش ها مستلزم غنی سازی، بسط و گسترش آموزش عالی در حوزه روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی می باشد و مقاله حاضر می کوشد با مرور چالش های موجود، به ارائه راهکارهای پیشنهادی برای مواجهه مؤثر و مسئولانه و چاره اندیشی آنها پردازد.

کلید واژه ها: روان شناسی، چالش ها، نیازهای تعلیم و تربیت، پژوهش و سیاست گذاری

---

<sup>1</sup> - Education of exceptional children

<sup>2</sup> - Gifted & Talented

<sup>3</sup> - Specific learning disability

<sup>4</sup> - Behavioural Emotional & social difficulties